

ΤΑ ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Και θάβιασε προς την πόρτα.

Στάθηκε όμως απότομα, πάλι. Φοβόταν. Μά τι φοβόταν; Μήπως τό θι κά τόν ξανάθλεπε τώσως; "Όχι! "Ήξερε καλά ή Σουζέτ, ότι ό Σουέν είχε κρατήσει τό λόγο του: Θά είχε φύγει πια..."

Ναι, δέν ήταν ό Σουέν απ' τούς επιτηδειούς εκείνους άνδρες --αυτοί δέν αγαπούν!--οί όποιοί από ύπολογισμό άπελούδν ότι θά ρύγουν, δθθεν. "Όχι! "Ό Σουέν είχε φύγει, ύστερα απ' τόν άπομακρυσμό τους... Κ' είχε φύγει για πάντα..."

Τότε, γιατί φοβόταν ή Σουζέτ; "Ω, άπλούστατα φοβόταν, μήπως πονέσει άγρια πάλι...δταν θά κατέβαινε σέ λίγο κάτω, και δ έ ν θάθλεπε εκεί τόν Σουέν!

"Εσφιζέ την καρδιά της, ένοιωσε καυτερό πόνο σ' αυτή τή σκέψη της κι άποφάσισε νά μείνει... Ναι, δέν θά κατέβαινε κάτω... Θά ήταν προτιμότερο, νά μθν έμφανιστή πια στήν έσφρη... "Άλλωστε, θά κόντευε πια νά τελειώση ή δεξίωση της... "Ό θόρυθος από κάτω έργαζταν άραιότερος τώρα... "Ασφαλώς, ό κύριος ντε Νορβαζύ θά προέπεμπε τούς τελευταίους καλεσμένους του, οι όποιοί θά τόν καληνύχιζαν τώρα και θά τόν ευχαριστούσαν..."

"Ένοιωσε τό μέτωπό της νά καιή, ή Σουζέτ. Φαινόταν σαν νά την ξανάπιεσσε πάλι πυρετός. Τράβηξε την πολυθρόνα της κοντά στό παράθυρο, παραμέρισε τίς κουρτίνες και τό άνοιξε... "Υστερα, έξαπλώθηκε σ' αυτή τήν πολυθρόνα, ακίνητη έντελώς, κι άρχισε ν' άναπνέη μ' άνακούφισι τόν δροσερό άέρα της νύχτας..."

"Η χαραυγή πλησίαζε. Κάτω κεί, στό βάθος του όρίζοντος, κάποια γλωμάσα στόν ουρανό άλλα κι κάποιο άσφαιρορόδιμα συγχρόνως, φανέρωναν ότι κόντευε νά έξημερώση... "Άπόλυτη σιγαλιά, άπόλυτη γαλήνη, κύκλωναν από παντού ή Σουζέτ..."

Κι' ένοιωσε τόν έαυτό της νά καταπραυνεται, νά ήσυχάζη, ν' άνακουφίζεται..."

Ποιάς ζέρει άν εν λίγο και μέσα στήν ψυχή της, δέν άρχιζε μιά ήθικη χαραυγή γι' αυτήν, πού νά διαλύση όλότελα τά θασανιστικά αυτά σκοτάδια τής ύπάρξεώς της;...

Ναι, μέσα στή σιγαλιά αύτ ή και μέσα στήν αγνότητα αυτής τής ώρας, άρχισε πάλι νά έλπιζε ότι δέν αγαπούσε τόν Σουέν... "Ω, θέθασα!... "Ίσως νά ήταν ένας ζωηρός οίκτος για κείνον, αυτό τό αίσθημά της, πού τόσο τήν είχε κατασυγκινήσει και ταραξεί!... Ναι, οίκτος ζωηρός θά ήταν και τίποτα περρισότερο!..."

Μά μήπως δέν ή αν, άραγε, κι' άξιολύπητο, τό καυμένο τό παιδί!... "Έφευγε μακριά της, κι' έξ αίτίας της, μέ τόση πίκρα στήν ψυχή του!..."

"Ω, αυτό ήταν! Μονάγα από υπμόνια άπλη, από οίκτο ζωηρό γι' αυτόν, είχε τόσο πολύ συγκινηθή ή Σουζέτ!

Κ' ή σκέψη της αυτή, τήν άνακούφισε, τήν γαλήνευε, κι' εύχαριστιόταν νά τή σκέπτεται δι-

Η ΣΤΡΙΓΓΛΑ

ΤΟΥ ΚΑΤΟΥΛΑ ΜΑΝΤΕΣ

αρκώς... Βέβαια!... *Ήταν τόσο εύκολο ν' άπάτηθ ή κανένας, ώς προς τή φύσι τέτοιου είδους αισθημάτων!... Είχε νομίσει, πως ήταν έρωτευμένη μέ τόν Σουέν, ενώ--άπλούστατα--τόν ουμπούσε και θλιβόταν για τήν άπομακρυνού τό έξ αίτίας της..."

Τώρα πού πλησίαζε ή μέρα, άρχισε νά θλέπη καθαρώτερα μέσα της... "Αν ήταν ένοχη πραγματικά, δέν θά ήταν τόσο ήσυχη τή στιγμή αύτ ή... Ναι, ήταν άθώα από ένοχα αισθήματα, άφού δέν ένοιωθε πια τίποτε..."

"Άλήθεια, τί τρέλλα ήταν νά νομίση, ότι μπορούσε ν' άγαπήση ποτέ έναν άλλον, έκτός απ' τόν σύζυγό της!... Μπορεί κανένας νά πάη νά λατρεύη κάτι, τό όποιο ώς προχθές ακόμη λάτρευε τόσο πολύ... Μπορούσε ή Σουζέτ, τόσο εύκολα, νά θγάλη απ' τήν καρδιά της τόν λατρευτό της "Έδμο;..."

Και γιατί, άλλωστε, νά πάην τόσο άπότομα νά τόν άγαπάη; Μήπως ό "Έδμος είχε φανή τυχόν λιγώτερο άξιος τής λατρείας της;

"Όχι!... Μά, όχι!..."

"Ήταν πάντα ό ίδιος, ό κύριος ντε Νορβαζύ. *Ήταν πάντοτε νωος, πάντοτε ώραιός και πάντα του τή λάτρευε!... Ποιά γυναίκα στόν κόσμο, δέν θά ζήλευε έναν τέτοιο σύζυγο, τόσο εύγενικόν, τόσο τρυφερόν, τόσο πολύ διαφορετικόν απ' τούς άλλους..."

"Ω, θά τελειώναν όλα αυτά τά μαύρα σκοτάδια τής ψυχής της, σε λίγη ώρα!... Σε λίγη ώρα, θά ήταν κοντά της ό "Έδμος... Και μ' ένα γλυκό του φίλημα, θ' άπομακρυνε απ' τό ταραχμένο μυαλό της κάθε ένοχη σκέψη, κι' απ' τήν ψυχή της κάθε ταραχή..."

Ναι, ό μόνος τόν όποιο αγαπούσε ή Σουζέτ, ήταν ό "Έδμος της, ό σύζυγός της!..."

Άξαφνα ένοιωσε κάτι πού τήν έκαιγε στόν ώμο. Τρόμαξε, τινάχτηκε άπότομα, έμπηξε μιά πνιχτή κραυγή.

"Αγαπημένη μου Σουζέτ, τί έχεις λοιπόν; τής είπε ό κύριος ντε Νορβαζύ. "Εγώ είμαι!... Είσαι κουρασμένη!... "Έννοια σου, όλοι έφυγαν πια!... Μά γιατί τρέμεις, μικρούλα μου;

Φοβόταν πραγματικά, ή Σουζέτ. Είχε συμμαζευτή, είχε ζαρώσει κοντά στόν τώχο, κι' έτρεμε σύκορημη... Και τρώμαζε τόσο περισσότερο, όσο πιο κοντά της πήγαινε ό "Έδμος!

"Ω, κι' όταν...δταν τήν πλησίαζε ό σύζυγός της, δταν ή γλωμάδα της αύγής φώτισε τό χλωμό του πρόσωπο, καθώς σκεκόταν τώρα άντικουστός μέ τό παράθυρο... κι' όταν τόν είθε καθαρά ή Σουζέτ, χλωμόν απ' τήν κόρρασι, μαρμαμένον απ' τήν άσπνία και μέ τά μάτια του άχνά και θαθουλωμένα... "Ω, τότε..."

Τότε, δέν τόν άναγνώρισε καθόλου ή Σουζέτ... Ναι, είθε μπροστά της ένα άπαίσιο πρόσωπο, κάτι τό πέθμιο κι' άγνώριστο και ψιθύρισε έσφαινωμένη:

"Μή!... Μή με πλησιάζης!... "Όχι!

"Άλλά ό "Έδμος προχωρούσε πάναν άνήσυχος, μη μπορώντας νά νοήση τί είδους τρόμος τήν συγκλονίζε..."

Και τήν έπήρε στήν άγκαλιά του.

"Αφσά με!... Μή!... "Αφσά με! ζεφώνισε.

"Ήθελε νά του ζεφύγη απ' τά χέρια, νά φύγη μακριά του. "Εκείνος όμως τή έσφιγγε περισσότερο στήν άγκαλιά του, μουρμουρίζοντας πνιχτά και κατά-

"Είμεταν βουβοί λίγες στιγμές κι' άλληλοκουταζόντουσαν..."

πλίκος:

— Σουζέτ!... Τι έχεις;... Τι έχεις λοιπόν, μικρούλα μου Σουζέτ;... Μίλησέ μου!... Πές μου!...
— Άφησέ με, σοφ λέω!... μουρούριζε επίσης πνιχτά εκείνη. Μή!... Δεν θέλω!

Κι' αγιαζόταν. Προσπαθούσε να του ξεφύγει. Δεν ήθελε να την αγκαλιάσει. Απόφευγε το φίλημά του. Γύριζε άλλοι το πρόσωπό της...

Και σ' έναν θύσιο τιναγμό της, κατορθώνοντας να του ξεφύγει επιτέλους, του φώναζε κατάμουτρα:
— Άφησέ με λοιπόν σοφ λέω!... Δηλητηριαστή!

Την άφησε, κεραυνωμένος. Εκείνη του ξεφύγε μακριά... Στριμώχτηκε σύρριζα στον τοίχο, έντρομη...

Σ' τη λέξι αυτή που του είπε, συνέθεξε κάτι το ζαφνικό, το πένθιμο: Συνέθεξε κάτι, σαν να κόπηκε αναμεταξύ τους άποτομα κάθε δεσμός.

— Έμειναν θουοί, λίγες στιγμές...

Κι' αλληλοκουτταζόντουσαν...

— Δηλητηριαστή!

— Ω, πόσο ήταν τρομερή, αυτή η λέξι! Ήταν μία λέξι, που ποτέ δεν είχε προφερθή!... Ποτέ δεν είχε θγη απ' τὰ χείλη τῆς Σουζέτ αυτή η λέξι και στις πιο κρίσιμες στιγμές ἀκόμη τῆς ζωῆς τότε συζυγικῆς ζωῆς τῶν!... Ήταν μία λέξι ἀπαίσια, ἀλησιόμητη, ἀνεπαρόρωτη!

Και κουτταζόντουσαν τώρα ἀπό μακριά, σαν ὕστερα ἀπὸ μία φοβερὴ καταστροφὴ...

Εκείνη, φοροδὸς ἀκόμη τῆς θαυμασιαστικῆς τουαλέττας της, τὴν ὁποία στέλιζαν θαυράτεια κοσμητικά και λουλούδια φυσικά και τεχνητά. Ήταν μετὰ το κομῶ το φράκο και μετὰ τὴν κόκκινη «ροζέττα» τοῦ μεγάλου παρασῆμου στῆ μπουτονιέρα.

Ἡ σιωπὴ τους ἡ ἀμοιβαία, ὑπῆρξε μακρὰ. Τέλος, ὁ "Ἔδμο, μετὰ τὸ πρόσωπό του πειλιθὸ, ἀνοίξει με ἀπόγνωσι τὰ μπράσσια του και μουρούρισε:

— "Ω, δὲν μ' ἀγαπᾶς πειά!

— Ἐπείσε ὕστερα στὰ γόνυττα, και σαν τρελλὸς σερνόταν κοντὰ της... Και τραύλιζε:

— "Αχ, Σουζέτ!... Σουζέτ, ἀγαπημένη μου!... Δὲν μ' ἀγαπᾶς πειά... Ἀγαπᾶς ἄλλο ν ο ν !... Για νὰ πῆς αὐτὴ τὴ λέξι, σημαίνει ὅτι ἔπαψες νὰ μ' ἀγαπᾶς!... "Αχ, πῶς σοὺ ἤρθε αὐτὴ ἡ ἀκέμει!... Γιατὶ νὰ σκεφθῆς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, ἀπόψε;

— Ἐνας λυγμός τὸν δίκειομε. Και μετὰ μεγάλη προσπάθεια, ξανόπε:

— Τί σοῦκανα;... Γιατὶ, ὕστερα ἀπὸ δέκα χρόνων λατρεία μετὰ ποδοπάτησε τόσο σκληρὰ τώρα;... Δὲν ἔφτασαν ἡ προσπάθειές μου τόσο χρονῶν, για νὰ με συγχορήσεις;... Σουζέτ!... Μικρούλα μου!... Γυναικά μου λατρευτή!... Ξέρεις πόσο θα θειά σὲ λατρεύω!... Ξέρεις καλά, ὅτι ἡ ζωὴ μου, ἡ ἐλπίδα μου, ὁ μόνος λόγος που ζῶ και ἀναπνέω, εἶσαι εὐ και μονάχα εὐ!

— Ἀνακάλεσε τὴν, πᾶρε τὴν πίσω, αὐτὴ τὴν τρομερὴ λέξι που πρόφεραν τὰ γυλάκια σου χεῖρά!... "Ἡ, μάλλον, ἀς τὴν ξεχάσουμε πειά κ' ἰ δύο μάς...

Και μετὰ ἱκετευτικὸ τόνο στῆ φωνῆ του, πρόσθεσε:

— Ναι, ἀς τὴν ξεχάσουμε ὀλοτέτα, αὐτὴ τὴ λέξι!... Γιατὶ τὸ νὰ τὴν ἀνακαλέσεις, θὰ ἴταν σαν νὰ παραδεχθῆς ὅτι τὴν πρόσφερες!... "Ας τὴ θεωρήσουμε ὅτι δὲν εἰπώθηκε ποτέ... Ήταν ἕνας ἦχος που διαλύθηκε, ἴταν μία λέξι που εἰπώθηκε ἀντὶς νὰ εἰπωθῆ μία ἄλλη!... Ναι, μικρούλα μου Σουζέτ... Εἶσαι ἀφρωσιση... Ἐχεις πυρετό... Πέρασε μία στιγμή παραληρησιαστικῆς... Ἀφῆσε νὰ σοὺ φύγει μία κραυγὴ, μία λέξι ἀπερισκεπητή... Ἄλλὰ, δὲν τὴν θυμάσαι πειά αὐτὴ τὴ λέξι!... Κι' ἐγώ, ἐγὼ δὲν ἀκούσα τίποτε!... "Ἐτσι δὲν ἔβλε, ἀγαπημένη μου Σουζέτ;... Ἐγὼ δὲν ἀκούσα τίποτε... Και σ' ἀγαπᾶς... Και μ' ἀγαπᾶς... Κι' οὔτε εἶνε ἀληθινό, τὸ ὅτι ἀπομακρύνθηκε ἀπὸ μένα με φρικτὴ!

Εκείνη, λαχάνιαζε σὸ δὲ διίστασμα αὐτό. Αἰσθανόταν ὅτι θὰ πῆθαι, ὅτι θὰ πνιγόταν, ἀν ὁ σὺζύγος της τὴν ἀγγιζε ξανά. Θέε μου, τί φριχτὸς που ἴταν!... Τί ἀπαίσιος!... Πᾶς δὲν τὸν εἶχε προσέξει, ἄλλοτε;... Πᾶς δὲν τὸν εἶχε δῆ ποτὲ ἔτσι, τέτοιο, ὅπως ἴταν ἀπραγματικά;... Πᾶς δὲν ἔον εἶχε δῆ ἄλλοτε, μετὰ το σκληρὸ του αὐτὸ στῆμα, μετὰ τὸ πειλιθὸ του πρόσωπο, μετὰ τὶς θεαθεῖες του ρυτίδες και μετὰ τὸ σκοτεινὰ του μάτια...

Και τὰ δάκρυά του ἀκόμη αὐτὰ, τὰ ὁποῖα ἔχυνε τώρα—σο τὴν μιλοῦσε—καμιά, μετὰ ἀπολύτως καμιά γλυκύτητα δὲν ἔβιναν, στὰ σκοτεινὰ του μάτια!... Κ' ἴταν ἀκόμη πὶο παρῶδες τὸ ἔβη; Πᾶς δὲν καταλόθανε ὁ κόσμος, και μονάχα ἐλέπνντας τὸν "Ἔδμο, ὅτι ἴταν ἕνας δηλητηριαστικῆς, ἕνας κοινὸς κακοῦργος;... Πᾶς δὲν τὸ διάβαζε, τὸ ὀλοφάνερο αὐτὸ πρᾶγμα, ὁ κόσμος, σὸ πειλιθὸ, σὸ οἰκτρὸ πρόσωπο του σὺζύγου της;

— "Ω, αἰσχροῦ θὰ ἴταν τρελλὰ ἡ Σουζέτ, ἐπὶ τόσο χρονῶν!... Σῖγουρα θὰ ἴταν τρελλὰ, για νὰ μὴ ἐλέμη στὴν ἀποτροπαιμορφὴ του "Ἐδμο ὀλοφάνερο τὴν ὀμολογια τὸν ἀνάνθρωπο ἐγκλημάτος του!... Ναι, ἡ τρελλὴ ἴταν, ἡ τυφλὴ!... Τέτοια πρόσωπα σαν του σὺζύγου της και τέτοιο μορφασμοί, ἴσαν πρό-

σωπα και μορφασμοί ἀνάνθρωποι και δολοφόννοι και κακοῦργων!...

Πᾶς δὲν τὰ πρόσχε τόσο καιροῦ αὐτὰ, ἡ Σουζέτ; Σὲ μία στιγμή, ὁ κύριος ντὲ Νορβαζὸ ἔκανε δεῖλὰ νὰ τὴν πλησιασῆ... Ἡ Σουζέτ, ζαφνιασμένη γιατὶ τῆς ἐδῶνταν ἀποτομα τὶς πένθιμες και φοβερῆς αὐτῆς σκέψεις της, τινάχτηκε πρὸς τὰ πίσω μ' ἀποτροπαισμό και φρικτὴ...

Κι' ὁ κ. ντὲ Νορβαζὸ, θυμωμένος πειά, ἀγριεμένος, ἔσκυψε πρὸς τὸ μέρος της, ἔτριξε τὰ δόντια του και τῆς εἶπε με πνιγμένη λῦσσα:

— Ὅστε δὲν σὲ συγχίτησαν τὰ λόγια μου;... Ἐξακολουθεῖς ἀκόμη νὰ μ' ἀβιάζεις;... Ἀκόμα φρικτὴ νοιώθει, λοιπόν, για μένα;... "Α, ἔξρω γιατὶ γίνονται αὐτὰ, ἀβλία!... Τώρα τὰ καταλαβαῖνω ὀλα!

Και πὶο πνιχτὰ, πὶο φριχτὸς στὴν ὄψι, πρόσθεσε:

— Ἀγαπᾶς ἄλλον, ἀβλία!... Ποῖον;... Μίλα μου!... Πρέπει νὰ μοὺ το πῆς!... Ναι, ἀγαπᾶς ἄλλον... Τὸ νοιώθω αὐτό... Εἶμαι θεθαῖος τώρα, για αὐτό!... Μά, ἀκούσε με καλά, πρόσσεξ με καλά σ' αὐτὸ που θὰ σοὺ πῶ: Ἐκείνον που σὲ θέλει, ἐκείνον που ἀγαπᾶς, δὲν... δὲν θὰ τὸν ἀποκτήσεις ποτέ σου!... Μ' ἀκούς;... Πο τ ἔ σ ο υ !... Εἶμαι ὁ σὺζύγος σου, ὁ κύριός σου και μοὺ ἀνήκει!... Σ' ἔμεινα μονάχα ἀνήκεις!...

Και πὶο δυνατὰ τῶρα, πὶο ἀβρία, ὀβριλλιασε:

— Μ' ἀκούς;... Τόσο ἀκριβὰ μοὺ στοίχισε ἡ ὀμορφιά σου, τόσο μοὺ κόστισε τὸ κορμί σου, ὥστε σ' ἔμεινα, ἀποκλειστικά σ' ἔμεινα ἀνήκεις!

Πρὶν ὅμως προλάβει και νὰ τὴν ἀγκαλιάσει, ἡ Σουζέτ ξεφώνισε ἐξάλλη:

— Μή!... Μή!... "Αν μ' ἀγγιγῆς, θὰ φωνάξω!... Θὰ καλέσω ἐδῶ τὸς ὀμπρέτες!

— Φωνάξε!... Κάλισε ὀποιους θέλεις!... Ποῖος εἶνε ὁ κύριος, δὲ μένα;

— Ναι, ἀλλὰ θὰ πῶ σ' ἐκείνους που θὰ ρθῶν, ὅτι... ὅτι δηλητηριασε τὴν Κλαίρη ντὲ Μπρεζὸλ... ὅτι δηλητηριασε τὴν δυστυχὴ πρώτῃ σου γυναικά!

— Σῶπα!... Σῶπα, δυστυχιόμηνη!... τραύλιασε ὁ "Ἔδμος.

Και χαμῆλωσε τὸ κεφάλι του, ὄχι ἀπὸ ντροπὴ, ὄχι ἀπὸ τρόμο, ἀλλὰ για ν' ἀποφύγη τὴν περιφρόνησι του βλεμμάτος της Σουζέτ... Για ν' ἀποφύγη τὸν ἀνεκφραστο ἀποτροπαισμό, μετὰ τὸν ὀποῖο τὸν κόνταξε ἡ γυναικά του!

Και τώρα...τώρα ἡ Σουζέτ σῆκωσε τὸ κεφάλι της ψηλά... Προχώρησε με ἀγέρωχα σπληνωμένο τὸ κορμί της, πρὸς τὸ μέρος του... Τὰ μαλλιά της ἴσαν λυμένα κι' ἀπλωμένα ἄταχτα στὸς ὄμους της... Τὰ χεῖλη της τὰ ὄγρα, συσπάζόντουσαν σὲ μορφασμοὺ προκλητικῆς περιφρόνησεως...

— Ἐδῆξε, τοῦβειξε ἐπιταχτικά τὴν πόρτα και φωνάξε:

— Ἐξῶ!... Φύγε ἀπὸ δῶ!... Δηλητηριασε τὴν πρώτῃ σου γυναικά!... Ἐχουσε σὸ φλυτζάνι της τὸ φοινικό δηλητήριο, στὴν ὁποῖα σκότωσες!... Εἶνε ἐ κ ἔ ν η, ἐκείνη τὴν ὁποῖα σκότωσες!... Ἄν θέλῆς συζυγικὸ κρεθθᾶτι, πῆγανε νὰ χωθῆς στὸν τάφο Ἐκείνης!... Ἄν θέλῆς τὴν γυναικά σου, πῆγανε στὴ νεκρὴ ἐκείνη!

ἴταν φρικταστικὴ τῶρα κ' ἡ Σουζέτ. "Ἐνα ἀνατριχιαστικὸ μεγαλοεἶο ξεγυνόταν ἀπ' τὴ στῆσι της. Φαινόταν πῶς εἶχε γίνε διπλάσια ψηλὴ... Και σκέπαζε, μετὰ τὴν ἀγέρωχη κορμωσιαστικῆς της, τὸν συμμαζεμένο, τὸν σκυφτὸ και ζσρωμένο σὺζύγο της... Τὸν ἐδῶχνε και μετὰ τὰ λόγια της και μετὰ τὸ ὄφος της και μετὰ τὴν ἐπιθλητικὴ χειρονομία της...

Ἐκείνος ὀπισθοχωροῦσε σιγά-σιγά. Σερνόταν σχεδόν, γλυστροῦσε, ἐξακολουθητικά σκυφτός. Τέλος, ἔφτασε στὴν πόρτα. Μὲ χέρι τρεμουλιαστό, τὴν ἀνοίξε... Και θῆκε, γλῶσσησε πάλι, ἔξω...

Ἡ Σουζέτ, μετὰ βίαιη χειρονομία, ἔκλεισε τὴν πόρτα. Κι' ὕστερα, διαιστικῆ, νευρική, ἔστριψε τὸ κλειδί και διπλοκλείδωσε.

Συντριμμένη τῶρα ἀπ' τῆς τόσες συγχίσεις, ἐξαντλημένη ἀπ' τοῦς τόσους κλονισμούς, δὲν μπορούσε νὰ σταθῆ στὰ πόδια της... Τὰ γόνάτια της λυγίσαν και ἀσπριαστικῆ σὸ πάτομα...

Ἐμεινε ἐκεῖ... Ἐκλαψε... Λυγμοὶ τὴν τᾶρασαν και τὴν ἐπνιγαν... Ἀδύκατο τὸν τάπητα, τὸ μαντῆλι της, τὰ δάκρυά της μετὰ ἀπόγνωσι... Και μουρούριζε:

— Ὁ Σουεῖν!... Ὁ Σουεῖν!... "Ω, Θεέ μου!... Δὲν θὰ ξαναῖδῶ πειά, τὸν μικρὸ μου Σουεῖν!

Μά ζαφνικά, σηκώθηκε ὀρθῆ.

Σκοπίσε τὰ δάκρυά της και τὸ γλωμὸ της πρόσωπο πῆρε μία στυγνότητα και μία ἀσπρητότητα ἀσυνήθιστες...

— "Ω, Θεέ μου!... Μά συκοφαντοῦσε λοιπόν τὸν ἐαυτὸ της, μ' αὐτὰ τὰ λόγια που μουρούριζε!... Ναι!... Βέβαια!... Δὲν ἴταν αἰτία ὁ Σουεῖν, που συνέβησαν ὀλα αὐτὰ!...

— "Ὅχι!... Δὲν συνέβησαν αὐτὰ, ἐξ αἰτίας του Σουεῖν!... Ὁ

Σουέν έκανε πολύ καλά να φύγει. Δεν τον αγαπούσε, αφού δεν ήθελε κι' αφού δεν ήταν σωστό να τον αγαπάει!... Δεν ήταν ξέ, αδιάστος του, που είπε η Σουζέτ την ανεπιθύμητη έκθεση λέει, ή όποια τόσο κόστους στον κύριο ντε Νορβαζύ!...

Η άλληθεα είνε, ότι μέσα στην ψυχή της Σουζέτ ζυμπούσε πάλι ή συνειδησί της!

Η συνειδησί της Σουζέτ άνοιγε πάλι τό μάτι της τό τρομερό, τό όποιο ήταν προσωρινά κλεισμένο και δεν έβλεπε... Και τώρα, τό μάτι αυτό είδοποιούσε ή Σουζέτ, ότι τό ν' άνεχτεί κοντά της τόσα χρόνια έναν δολοφόνο, ήταν σαν συνένοχη του κ' ή ίδια!...

Ναι, αυτό ήταν!... Γι' αυτό είχε άγαναχτήσει τόσο, ή Σουζέτ εναντίον του ουζόγου της... Τώρα, τώρα έβλεπε όλοκάβα πόσο ήταν φρικιαστικό και άναδρο, έκείνο τό έγκλημα του!... Τόσον καιρό, τόσα χρόνια, δεν τόβλεπε λοιπόν!... Όχι!... Ήταν πολύ νέα άκόμη... Δεν είχε τόση πείρα της ζωής... Κι' έπειτα, είχε τόσο έρωτευθή τον... Έβμο της—τότε πού άγνοούσε άόμη τό έγκλημα του—ώστε δεν μπορούσε να τον ξεχάσει.

Άλλωστε, την είχε πολύ συγκινήσει κ' ή άπόνγησί του, τότε πού άποπειράθηκε ν' αυτοκτονήσει!... Ήθελε άραγε να σκοτώθη πραγματικά τότε;... Ή παραμέρισε έπιτιδες τό περισσότερο του, σέ τρόπο ώστε να πληρωθί μονάχα;...

Τέλος πάντων!... Ότι είχε γίνει, έγινε!... Σάν άδύναμη γυναίκα πού ήταν τότε ή Σουζέτ, παρασύρθηκε, συμπίνεσε, συγχώρησε, ξεχάσε θεληματικά τό φριχτό έγκλημα του ουζόγου της...

Άλλά τώρα;... Όχι!... Τώρα ήταν πραγματική γυναίκα πειρα, κυρία του έαυτού της, μέ καθαρή αντίληψη της πραγματικότητάς, μέ πείρα της κοινωνίας και μέ θέλησι...

Κι' άποστρεφόμενη, τώρα, τον άπαίσιο κ' άναδρο αυτόν δολοφόνο, πού λεγόταν "Έβμο ντε Νορβαζύ!"

Ω, γιατί επί τόσα χρόνια να ύπομεινη την παρουσία αυτού του άθλιου ; Γιατί να τον άγαπήσει; Μά τον άγάπησε ποτέ της, άραγε;... Ή, μέ ή θάσκακη γοητεία των σκοτεινών ματιών του, είχε κατορθώσει έκείνος να την ύπνωσισ και νά την γοητεύσει;...

Ασφαλώς, αυτό θά ήταν!... Την παρβέδισαι κ' ή "Έπιστολή αυτή ή μυστηριώδη έκπαιθί μερικιών μαγνητικών και δυνατών έπίμων, άπάνω σέ άλλα άδύναμα κ' ύστερικά"... Έτσι θά ήταν τό πράγμα... Άλλοιώς δεν έξηγείται, πώς ή Σουζέτ—ή άνάκαθεν τόσο άγιη και τόσο ένάρετη—πόρεσε νά μείνει, επί δεκά όλόκληρα χρόνια, ή σιωπηλή συνένοχος ένός δολοφόνου!...!

Ναι, ώρισμένως είχε πέσει θύμα της θάσκακίας του ουζόγου της!... Άλλά από άόμπε, από ή νύχτα αυτή, κάθε σαρκική και μυστηριώδης έπιρροή άπάνω στην ψυχή της—έπαισε όριστικά...

Κι' άναγνώριζε τώρα μέσα της, ότι στό ζήτημα αυτό της ουειδίσθεσ της, ότι στίσι άπαλλαγί της αυτή άπ τις θάσκακίες του ουζόγου της, ό Σουέν είχε παίξει μεγάλο ρόλο... Σωστό, αυτό... Ή νεανική ύπερφάνεια του κόμητος ντε Τσέλσι-Κάλιτε, ή ήρωική ψυχή του, ή άγνότης του, ή άφελής άσώπτης του—κ' ή εύγενικός του έρωσ, όλα αυτά είχαν μεγάλη έπίδρασι στην ψυχή της Σουζέτ... Έβαλαν μέσα στην ψυχή της πάλι την άνύπνητα κ' έχυσαν τό φώς εύγενικότερων ιδεών κ' αισθημάτων... Και χωρίς σ' αυτό τό φώς, πόρεσε τώρα ή Σουζέτ νά δει καθαρά μέσα στην ψυχή της και ν' αντίληφθί πού καλά ποιά ήταν τά καθήκοντά της και τί έπρεπε νά ένεργήσι... Κι' ένήργησε, πρό όλίγου, έκείνο πού έπρεπε, άπέναντι του ουζόγου της!

Όσο γιά τό Σουέν όμως, δεν τον άγαπούσε. Κι' έκανε καλά να φύγει. Του χρωστούσε όμως χάρι, αυτό τό νεαρό και τόσο άγινό φίλου της. Στην άγαθοπιδ έπίδρασί του ώφειλε τό ζήτημα της ψυχής της και την άποστροφή της σέ κάθε τί τό κακό κ' έπιλήψιμο...

Γι' αυτό κ' έδιωχεν τον ένοχο και δολοφόνο ουζόγου της, χωρίς όμως νά γλυστρήσι κ' ή ίδια σέ ένοχα αισθητά και χωρίς ή ίδια νά παραθί τά καθήκοντά της ως ένάρετη ουζόγου!...

Άλλά;... Άλλ' από τώρα και στό έξής, ποιά θά ήταν ή ζωή της;... Όσα κ' άν έπιε πριν στον "Έβμο, όπως και νά του φέρθηκε πριν, έξακολουθούσε άκόμη νά είνε ή ουζόγος του... Έξακολουθούσε άκόμη νά είνε ουζόγος ένός δηλητηριαστού, ένός δολοφόνου... Την πόρτα του δωματίου της, την όποια τόκλεισε κατάμουτρα και την κλειδούσε, έκείνος μπρούσε—κ' έί-

Ω, πόσο ήταν άπαίσιος πρό όλίγου, καθώς τον φάτιζε ή χαρραγή και καθώς τό χρώμα του δηλητηριώδη ήταν χυμένο στό πρόσωπό του!

Και θά τον έβλεπε, Θεέ μου, θά τον έβλεπε έτσι, κάθε μέρα!... Ήσαν ουζόγοι και τίποτα δεν θά μπορούσε νά ή χάρισι από αυτόν!

Πόσο φριχτά έτιμωρείτο ή Σουζέτ, τώρα!

Έτιμωρείτο;... Μά γιά ποιά πράξι της;... Ναι, έτιμωρείτο γιατί είχε άνεχθί και γιατί είχε δεχθί τον έρωτα του άθρώπου έκείνου, επί τόσα χρόνια... Μετανοούσε τώρα, άλλά ήταν πολύ άργά... Τά όσα ύπόφερε τώρα, ήσαν δικά: Μά ή σιωπή της, μέ τό να γεύεται την εύτυχία κοντά στον άθρώπο έκείνου και μέ τό να του χαρίζι έπίσης την εύτυχία, γινόνταν ή συνένοχος ένός άθλιου κακούργου.

Ναι!... Μιά γυναίκα άγία είχε ύπόφερε κ' είχε σκοταθί έν γνώσει της, χωρίς νά άφήσι ούτε ένά παράπονο να βγη άπ τό στόμα της!... Ήταν άπαίσιος, άνάκφραστα άναδρος κ' ήπιμος, ό θάνατός της έκείνος... Κι' όμως ή Σουζέτ δέχτηκε να συμμερισθί την εύθύνη ένός τέτοιου θανάτου και να γευθί—ω, Θεέ μου!—και νά γευθί τίς ευχάριστες συνένοχίες του!...!

Ήταν άξία κάθε τιμωρίας ή Σουζέτ... Έπρεπε, από τότε πού τό έμαθε, να φύγει μακριά άπ' τον κύριο ντε Νορβαζύ και γιά πάντα... Έφυγε, βέβαια, τότε... Μά ήσαν παιγνίδια και παιδιάριαστα, ή φυγή της έκείνη... Έφυγε από κοντά του τότε, άλλά μέσα της κρυβόταν ζοφρός ό έννοχος πόθος της νά τον ξαναθί και νά ξεασουανθηθόν!...

Και, έπρεπε να φύγει τότε, Κι' έπρεπε μάλιστα να κάνει κάτι πού καλό: Νά καταγγείλι στην άστυνομία τό δολοφόνο!

Γιατί όχι;

Θά έπρεπε ίσως και νά εκδίκηση ή ίδια τον άδικο χαμό της φτωχής Κλαίρης ντε Μπρεζόλ!...

Νά την εκδίκηση ή ίδια;... Μά πώς;... Μέ τί τρόπο;... Μά είνε φρικώδης αυτή ή σκέψη της κ' ή Σουζέτ άνεπιρίχιασε άθελά της τωρα... Κι' ή σκέψη της αυτή ήταν ή έξης: "Ότι μονάχα ό θάνατος του κυρίου ντε Νορβαζύ ήταν άρκέτος γιά νά έξιλειώσι τό τρομερό του έγκλημα και νά εκδίκηση τον άδικο χαμό "Έκείνης"!

Φοβήθηκε ή Σουζέτ, άπ' ή σκέψη της αυτή: Δεν ήταν ίκανή αυτή νά τιμωρήσι έτσι τον ένοχο "Έβμο, σκοτώνοντας τον ή ίδια!"

Όχι!... Όχι!... Ό Σουέν, τίποτα δεν είχε νά κάνει... μ' αυτή ή σκέψη της!... Όχι!... Έτρεμε ή Σουζέτ και νά συλλογισθί καν, ότι ό κύριος ντε Νορβαζύ ή της ή τ α ν έ μ π ο δ ι ο τώρα!... Έμποδιό;... Σέ τί πράγμα;... Μήπως έμποδιό γιά τον Σουέν;... Όχι!... Όχι!...

Όχι!... Δεν είχε όπ' όμνη της ή Σουζέτ—κάνοντας αυτή ή σκέψη—παρά μονάχα τον άδικο χαμό της Κλαίρης ντε Μπρεζόλ!... Αύτην μονάχα συλλογίζονταν, όταν σκεφτηκε τον θάνατο του "Έβμο κ' έγι τον άλλον, τό Σουέν!... Ό!... Φρικί!...

Πνιγνάν τώρα ή Σουζέτ;... Κι' έτρεψε στό παράθυρο... Έβγαλε έξω τό κεφάλι της τό άναμμένο, τό φλογισμένο, θέλοντας νά τό βροσίσι, και βέλοντας νά χορτάσει άέρα και φως... Κατόπι, έξακλουθητικά κλονισμένη, γύρισε πρός τό κρεβάτι της, έσαλώθηκε λιπόθυμη σχεδόν σ' αυτό, κ' άμέσως άποκοιμήθηκε...

Κοιμόταν;... Ήταν λιπόθυμη;... Κανένας δεν ήξερε!... Άλλά και νά κοιμόταν άκόμη ή Σουζέτ, ό όπνιος δεν σημαίει πάντοτε κ' άνάστασι...

Είθε όνειρα, είθε εφιάλτες, ή φτωχή και τόσο τραννοισμένη γυναίκα...

Είθε μία τρομερή, μία εφιαλτική όπτασία, κατά την όποια την κυνηγούσε άμείλιχτα μία γρηά Μαγκέ ίσως... "Υστερα είθε τον έαυτό της, νά βαδίσι αγά—αγά, κατά μήκος ένός σκοτεινού διαδρόμου, ντυμένη μ' ένα ύφραμα άνάλαφο, κ' άσπρο σαν σάβανο... Και στόν σκοτεινό αυτόν διάδρομο, πού γλυστρούσε προφυλακτικά ή Σουζέτ, έβαζε όλα τά δυνατά της γιά νά μήν κάνει καθόλου θόρυθο...

Πού ήταν;... Τι διάδρομος ήταν έκείνος;... Πού πήγαινε λοιπόν έτσι, άθρόβια, ένοχα, προφυλακτικά;... Δεν ήξερε καλά—καλά, ή Σουζέτ... Ήξερε όμως τό άλλο: "Ότι κρατούσε—τάχα—στά χέρια της ένα μπουκαλάκι... Κι' ή εφιαλτική πορεία της στόν σκοτεινό αυτόν διάδρομο, έξακολούθησε... Έξακολούθησε, ως τότε πού βρήκε μπρός της μία πόρτα και την άνοιξε...

Πού μπήκε τώρα, ή Σουζέτ;... Ω, μπήκε σ' ένα δωματιάκι όμοιο μέ έκκλησιασ!... Μπήκε στό δωματιάκι έκείνο, όπου είχε πεθάνει τόσο μαρτυρικά ή Κλαίρη ντε Μπρεζόλ, κ' όπου τό κουκλιταίο όμοιάμα της πού φύλαγε μέ τόση σποργή ή γρηά Μαγκέ, βρισκόταν διαρκώς έσπλωμένο στό νεκρικό έκείνο κρεβάτι!...

Άλλά δεν έβλεπε πειά, ή Σουζέτ, έσπλωμένη έκεί, την κέρην Κλαίρη ντε Μπρεζόλ!... (Άκολουθεί)

